

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ι Ε Φ Δ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Άριθ. Πρωτ. 373

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 26^η Μαρτίου 2020

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΣΥΜΕΩΝ**

Πρός ἄπαντα τόν Ιερό Κλῆρο
τῆς καθ' Ἡμᾶς Ιερᾶς Μητροπόλεως.

Δημοσιοί Ησ Παΐστερ

Σᾶς ἀποστέλλουμε συνημμένως τό ύπ' ἀριθ. πρωτ. 1485/690/26.3.2020

Ἐγκύκλιο Σημείωμα τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ
θέμα: «Ἐνημέρωσις περὶ γενομένων Συνοδικῶν ἐνεργειῶν», ἵνα λάβητε
γνῶσιν.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Φθιώτιδος Σύμεων
† ὁ Φθιώτιδος Συμεών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Δ/νσις : Ίωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήνα
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

πΡΩΤ. 1485

APIO.

Лекц. 690

λειτουργία της, 26η Μαρτίου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν Ἀθηνῶν καί
τάς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Ένημέοωσις πεοί γενομένων Συνοδικῶν ἐγεργειῶν»

Συνοδική έντολή καί έξουσιοδοτήσει, ἀποστέλλομεν ὑμῖν συ-
νημένως ὅδε, πρός ἐνημέρωσιν ὑμῶν, τά ὑπ' ἀριθ.
1453/660/19.3.2020 καί 1471/671/22.3.2020 Συνοδικά ἔγγραφα πρός
τό Ὑπουργεῖον Παιδείας καί Θρησκευμάτων, διά τῶν ὁποίων πα-
ρουσιάζονται αἱ γενόμεναι ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς
Ἱερᾶς Συνόδου, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱε-
ρωνύμου ἐνέργειαι, ἀναφορικῶς πρός τροποποίησιν τῆς υπ' ἀριθ.
2867/Y1/16.3.2020 Κ.Υ.Α. μέ τίτλον: «Ἐπιβολή του μέτρου της προ-
σωρινῆς απαγόρευσης της τέλεσης κάθε είδους λειτουργιῶν και ιε-
ροπραξιῶν στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας για το χρονικό
διάστημα από 16.3.2020 έως 30.3.2020» (ΦΕΚ Β' 672/16.3.2020).

Ἐντολῇ καὶ Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Οἱ Ἀρχιγραμματεῖς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣ

Δ/νσις: Ιωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-7272.204, Fax 210-7272.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 1453
Άριθ.
Διεκπ. 660

Αθήνησι τῇ 19^ῃ Μαρτίου 2020

Πρός
τήν Άξιότιμον
κ. Νίκην Κεραμέως
‘Υπουργόν Παιδείας καί Θρησκευμάτων
Εἰς Ἀμαρούσιον

Άξιότιμη υφυγία ‘Υπουργέ,

Συνοδική ἐντολή καί ἔξουσιοδοτήσει, ἀπευθυνόμεθα πρός ὑμᾶς, ἀναφορικῶς πρός τροποποίησιν τῆς υπ’ ἀριθ. 2867/Y1/16.3.2020 Κ.Υ.Α. μέ τίτλον: «Ἐπιβολή του μέτρου της προσωρινῆς απαγόρευσης της τέλεσης κάθε είδους λειτουργιῶν καὶ ιεροπραξιῶν στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας για το χρονικό διάστημα από 16.3.2020 ἕως 30.3.2020» (ΦΕΚ Β’ 672/16.3.2020), ἡ δποία ἔξεδόθη ἐν ὅψει τῆς πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ, ἡ δποία πλήττει καί τήν Πατρίδα μας.

Διαθέτετε προσωπικήν γνώσιν καί ἀντίληψιν, ὡς πρός τήν διάθεσιν συνεργασίας τῆς ἡμετέρας Μετριότητος, ὡς καί τῶν πλείστων ἀγίων Ἄρχιερέων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετά τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, διά τήν διαχείρισιν τῆς δυσκόλου καί ὀδυνηρᾶς αὐτῆς καταστάσεως, ἥτις ἐνέσκηψεν εἰς τήν Πατρίδα μας.

Ἐντός τοῦ πλαισίου αὐτῆς τῆς καλῆς διαθέσεως καί ἀρίστης, ἄχρι τοῦδε, συνεργασίας ὑμῶν τε καί ἡμῶν, παρακαλοῦμεν δπως ἔξετάσητε καί τάς ὡς κάτωθι προτάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, αἱ δποῖαι ἔχουν ὡς στόχον, πλέον τῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς πανδημίας, καί τήν διαφύλαξιν καί διατήρησιν τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης καί τήν στήριξιν τῆς λαϊκῆς βάσεως τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Ὁρθοδόξου Αὐτῆς πληρώματος, τό δποῖον διατηρεῖ μίαν ζῶσαν σχέσιν μέ τήν Θείαν Λατρείαν, τήν Ἐκκλησίαν ἐν γένει καί τούς ποιμένες Αὐτῆς.

Κατόπιν τούτων, προτείνομεν τά ὡς κάτωθι:

1) Ἐπειδή εἰς τήν Κ.Υ.Α. (παρ. 4 τοῦ ἄρθρου μόνου) δέν ἐπιτρέπεται ἡ τέλεσις Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ἡ Θείων Λειτουργιῶν οὕτε εἰς τάς Ιεράς Μονάς ἡ Ἡσυχαστήρια, παρ' ὅτι μάλιστα ἔχει ληφθεῖ μέριμνα διά τήν ἀπαγόρευσιν προσελεύσεως προσκυνητῶν εἰς αὐτάς («δεν θα δέχονται κοινό και πιστούς σε οργανωμένες ή ατομικές προσκυνηματικές επισκέψεις»), παρακαλοῦμεν δπως προβλεφθῇ ἡ δυνατότης ἀπροσκόπτου τελέσεως τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν εἰς τάς Ιεράς Μονάς κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ὅταν μάλιστα τά μέλη τῶν Ἀδελφοτήτων ἀκολουθοῦν κοινοβιακήν ζωήν εντός τοῦ αὐτοῦ μοναστηριακοῦ συγκροτήματος. Ἐχουμε δεχθεῖ σωρείαν διαμαρτυριῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν, αἱ ὅποιαι ἔχουν μέν παύσει τήν ὑποδοχήν προσκυνητῶν, ἀλλά ἀδυνατῶν νά ἀντιληφθοῦν τόν λόγον τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ προγράμματος Λειτουργιῶν καὶ Ἀκολουθιῶν διά τάς ἀνάγκας τῶν Ἱερῶν αὐτῶν Ἀδελφοτήτων.

2) Νά ἐπιτραπῇ ἡ τέλεσις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ Θείων Λειτουργιῶν ἀπό ἔναν καὶ μόνον λειτουργόν εἰς τούς Ἱερούς Ναούς, ἄνευ συμμετοχῆς πιστῶν. Τοῦτο θά διευκολύνῃ τά μέγιστα τήν ἀγιαστικήν ἀποστολήν τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας, ἡ ὅποια ὀφεῖλει νά δέεται καὶ νά προσεύχεται ὑπέρ ὑγείας τοῦ λογικοῦ Αὐτῆς ποιμνίου, ἀλλά θά συντελέσῃ καθοριστικά καὶ εἰς τήν διατήρησιν τῆς ψυχραιμίας τῶν λαϊῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἡ αἴσθησις ὅτι ἡ Ἐκκλησία λειτουργεῖ, ἔστω καὶ δίχως τήν ἴδιαν τῶν σωματικήν παρουσίαν, ἀποτελεῖ πηγήν πνευματικῆς δυνάμεως καὶ αἰσιοδοξίας. Ἀπολύτως ἀπαραίτητος θεωρεῖται ἡ εἰδική πρόβλεψις τελέσεως Θείων Λειτουργιῶν, ἄνευ παρουσίας πιστῶν, εἰς τούς Ἱερούς Ναούς τῶν Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων, εἰς τούς ὅποιους διακονοῦν Ἱερεῖς ἔχοντες εἰδικήν ἐκπαίδευσιν καὶ συνεργαζόμενοι ἄριστα μέ τάς κατά τόπους διοικήσεις καὶ τό προσωπικόν αὐτῶν.

3) Εἰς τήν παρ. 6 τῆς Κ.Υ.Α., κατά τήν ὅποιαν προβλέπεται ὅτι: «Ἐπιτρέπεται η τέλεση λειτουργίας αποκλειστικά προς το σκοπό μετάδοσης από εθνικής ή τοπικής εμβέλειας τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό μέσο, με την παρουσία του απολύτως αναγκαίου προσωπικού του μέσου», παρακαλοῦμεν δπως προστεθῇ ὅτι ἐπιτρέπεται: α) ἡ τέλεσις Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν (δχι μόνο «λειτουργίας», δπως προφανῶς ἐκ παραδρομῆς ἐγράφη) δια τόν αὐτόν λόγον (ἀναμεταδόσεως), β) ἡ τέλεσις Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν διά λόγους διαδικτυακῆς ἀναμεταδόσεως, ἀφοῦ πολλοί Ἱεροί Ναοί ἀνά τήν Ἐπικράτειαν διαθέτονται ἀνάλογον δυνατότητα, γ) ἡ τέλεσις Λειτουργιῶν καὶ Ἀκολουθιῶν, ἐπίσης μέ τό ἀναγκαῖον προσωπικόν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ (π.χ. Ἱερέα καὶ Ἱεροψάλτην, ἄνευ τῆς συμμετοχῆς πιστῶν).

4) Εἰς τό πρῶτον ἐδάφιον τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου μόνου ἐπιτρέπεται ἡ τέλεσις Ἐξοδίου Ἀκολουθίας ἐπί παρουσίᾳ τῶν στενῶν συγγενῶν καὶ μέ τό δεύτερον ἐδάφιον κηρύσσονται ὡς ὑπεύθυνοι διά τήν

ἐπίβλεψιν αὐτῆς τῆς δύναμεως αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ τοῦ δημοτικοῦ κοιμητηρίου («Οἱ αρχές που εἶναι υπεύθυνες για τὴ λειτουργία καὶ δι-
αχείριση τῶν κοιμητηρίων επιβλέπουν τὴν ορθή εφαρμογή του παρόν-
τος καὶ οφείλουν να αποτρέπουν τὴν προσέλευση προσώπων στα
οποία δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στην τελετή, σύμφωνα με το πρώτο
εδάφιο»). Παρακαλοῦμε νά διευκρινισθῇ δτι ἔξακολουθεῖ νά ἐπιτρέπε-
ται καί ἡ τέλεσις Ἐξοδίου Ἀκολουθίας καί εἰς ἑτέρους Ἱερούς Ναούς,
πλήν τῶν Κοιμητηριακῶν Ναῶν, διότι Ἰδίως εἰς τάς ἐπαρχιακάς Ἱεράς
Μητροπόλεις καί Ἐνορίας, αἱ ἐν λόγῳ Ἀκολουθίαι τελοῦνται εἰς τοὺς
Ἐνοριακούς Ἱερούς Ναούς (ὑφίστανται μάλιστα καί Κοιμητήρια ἄνευ
Ἱερῶν Ναῶν), οἱ δέ διοικήσεις τῶν ἐν λόγῳ Ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν,
θά εἶναι ὑπεύθυνοι διά τὴν τήρησιν τοῦ πρώτου ἐδαφίου περί περιωρι-
σμένης προσελεύσεως τῶν πιστῶν.

Ἄξιότιμη κυρίᾳ Ὑπουργέ,

Ἐχοντες τὴν βεβαιότητα δτι θά ἀποδώσητε τὴν δέουσαν προσο-
χήν εἰς τάς ἀνω προτάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἐλλάδος, δηλοῦμεν καί πάλιν τὴν συμπαράστασιν Αὐτῆς εἰς τὸν με-
γάλο ἀγῶνα, τὸν δποῖον διεξάγει ἡ ἐντιμος Ἐλληνική Κυβέρνησις διά
τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐνσκηψάσης πανδημίας καί ἐπικαλούμεθα ἐφ'
ὑμᾶς καί ἐπί τὰ ἔργα ὑμῶν δαψιλῆ τὴν εὐλογίαν τοῦ Δωρεοδότου Θεοῦ
καί διατελοῦμεν μετ' εὐχῶν.

· f Αθηνῶν Σεπτέμβριος β', ηρθετερη

Κοινοποιήσεις:

1. Άξιότιμον κ. Βασίλειον Κικίλιαν
“Ὑπουργόν Ὅγειας. Ἐνταῦθα
2. Άξιότιμον κ. Σωτήριον Τσιόδραν
Καθηγητήν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐνταῦθα
3. Άξιότιμον κ. Γεώργιον Καλαντζῆν
Γενικόν Γραμματέα Θρησκευμάτων. Εἰς Ἄμαρούσιον

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)
ΤΗΛ. 210 - 72.72.204, FAX 210 - 72.72.210

Πρωτ. 1471
Αριθ.
Διεκπ. 671
Αθήνησι τῇ 22α Μαρτίου 2020

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΣ ΕΠΕΙΓΟΝ

Πρός
Τόν Άξιότιμον
κ. Γεώργιον Καλαντζῆ
Γενικόν Γραμματέα Θρησκευμάτων
Ἐνταῦθα.

Θέμα: «*Μετάβαση πρός τούς Ιερούς Ναούς γιά ἀτομική προσευχή*»

Άξιότιμε κ. Γενικέ,

Ἐν πρώτοις, Σᾶς εὐχόμεθα ὅλοψύχως κάθε παρά Θεοῦ εὐλογία, δύναμη καὶ σοφία στήν ἀσκηση τῶν πολυευθύνων καθηκόντων σας καὶ, ἐν συνεχείᾳ, ἔχοντες ὑπ' ὅψη τήν ἀριστη, μέχρι σήμερα, συνεργασία μας, παρακαλοῦμε ὅστε, στά πλαίσια τῶν ὑμετέρων καθηκόντων καὶ ἐν ὅψει τοῦ μέτρου περιορισμοῦ κυκλοφορίας, νά μεριμνήσητε ὅστε νά ἐπιτραπεῖ ορτῶς καὶ ἡ μετακίνηση:

α) πιστῶν γιά λόγους ἀτομικῆς προσκυνήσεως – προσευχῆς στούς Ιερούς Ναούς, δπως εἶχε ἐπιτρέψει ἡ Κοινή Υπουργική Ἀπόφαση υπ' αριθ. 2867/Y1/16.3.2020 «Ἐπιβολή του μέτρου της προσωρινῆς απαγόρευσης της τέλεσης κάθε είδους λειτουργιῶν και ιεροπραξιῶν στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας για το χρονικό διάστημα από 16.3.2020 ἐως 30.3.2020» (ΦΕΚ Β' 872/16.3.2020) καὶ εἶχε ἐξαγγείλει ὁ Ἐξοχώτατος Κύριος Πρωθυπουργός στό τηλεοπτικό μήνυμά του πρός τούς πολίτες,

β) συγγενῶν στά κοινητήρια γιά τήν προσευχή καὶ φροντίδα τῶν μνημάτων τῶν κεκοιμημένων οἰκείων τους, καθ' ὅσον πρόκειται γιά ἀνοικτούς χώρους.

Παρακαλοῦμε γιά τήν ἐπίδειξη εύαισθησίας καὶ λήψη μέριμνας ὅστε νά προστεθοῦν καὶ τά ἀνωτέρω, καθ' ὅσον ἡδη πολλές τηλεφωνικές ὀχλήσεις δεχθήκαμε, δτι δέν εἶναι δυνατόν νά ἐπιτρέπεται ἡ βόλτα κατοικιδίων ζώων ἡ για λόγους σωματικῆς ἀθλήσεως, ἀλλά ὅχι ἡ μετάβαση χριστιανῶν για λόγους πνευματικούς, ὅστε νά προσευχηθοῦν στόν Ιερό Ναό τής περιοχής των ἡ στά μνήματα τῶν οἰκείων τους.

Μέ τήν πεποίθηση δτι θά ἀποδώσετε τήν ἀρμόζουσα βαρύτητα στό
ἐν λόγῳ δίκαιο αἴτημα καὶ θά ἀνταποκριθεῖτε θετικῶς, σᾶς εὐχαριστοῦμε
ἐκ τῶν προτέρων γιά τήν ἀρωγή σας στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, εὐχόμενοι
ὅ Θεός νά σᾶς εὐλογεῖ καὶ νά σᾶς ἐνισχύει στά εὐθυνοφόρα καθήκοντά
σας.

